

SHALLAGO 'O
3 BAXXANCHA

SILABASA

HADIIYYISA TIRAA

ZAKIWOS BULE
H/MIKAAEL XUMEEBO
W/BIRIHAAN SHAMEEBO
AYYALA SIYYUM
TAFARA TADDASA
MATIWOS QALBISO
FIQIRE QOXXISO
PETROS ABBO

IDITALLUWI

1. ALEMNU W/HAANNA
2. SALAMOON MITIKU
3. ADDISE ANAADO

LOSA 'N SONO 'O GUDISHSHIKI,
QOOSSIMENNIFI SARAYYIMMIKII
INSTITUTA (L.S.G.Q.S.I)

GIDEOTA (GONOODA) 1985 H.D.

Published by

EMPDA

Educational Materials Production and Distribution Agency

© Copy Right Ministry of Education
First Edition

LOSA'N SONO'O GUDI SHSHIKKI,

QOSIMMIKKI SARAAYYIMM

INSTITUUTANNE AMAA'LL SUUMINNE

GUDISUKKEEN:

SHALLAGO'I LOSAN HAGA'A

1979 H.D. LUUK DARAJINA (1-6 BAXXANCHINA)

GUDUKK SHALLAGO SILABAS MAXAAFINSIE AXISAMA

TIRAAKOHANE.

MINAADABUNWI SUUMINNE

LOSIM LOSISIM MAXAAFNUUW

TIRIMIKKI SUU'M GUDI SHSHIKKI

2 PROJEKT 11UHA'INNE 1985 H.D.

GUDUKARE.

FISIATA

BAXXANCH MATO

T.I	Ido
1. Aagga	1-2
2. Shallago'i Marushoot	23-4
3. Luxx darao shallago'j losa'nn horoor sawwita	5
4. Luxx darao shallago'o maraafuwwa hinocukkissa fintagukkissa.....	6
5. Annann baxxanchohuww losa'na fintto'i horoor woshawhaa baxxancha amma'na baxxanchaha.....	7
6. Luxx baxxancha	8-9
7. La'mm baxxancha	10
8. Sakk baxxancha	11-12
9. Jntt kifila	15-16
10. Leh baxxancha,.....	17-20
11. Losa'na guhudishhaa priogiraaman	21-23
12. Shallaglio sa'mm tamo'i minuta	24-26
13. Keengta.....	27-28

Kuk luxx darac (1-6 barranch afeebe') shallagooblosa'n silabasa. Ka silabasa ina kichohiissinaa massimmmok Amasi sagarinne gudukk shallago losa'nn silabasa. Silabasoom gudukkok losisaaninaa losaaninaa ihukkareem, mul minaadabim awaadameena xanochane. Minaadaphphoos maha losooka's hinkid losooda's la'im hasisockko. Ka kanno gabalamocyyo. La'immii higaa loss'nn bikkina s'lloo sawwite hinicna'a'm hasisockko.

Ka silabassne shallago'ika mo'o'ama, ka darajina sawwakko sawwits, amaxxax, loss'nn amane barrancha, losisakam googo, losisima hars'mo munxx finto'ii keenimmii uwamaako.

Muccur bax baxamoo'isina, er mish siidamo'isina sbar shallago losisaanchim ka silabasa qananaac, baxo hosisimi hasiso'iss tiisiinsommo.

Shallago loss'nn sawwixek lugum hund. losa'n swonsa. Horoor sawwix googine araq debarimmii arisimmii ihaako. Kaba amfumbsyornem ullinomoyyo. Lophaakkoo mucuriminaa loss'n liiininaa alamanne shallago mikmikaatoom xandoo'n ni null hosook losa'nn mikmikaat bs'ockko.

Shallago losa'n losisaanii lobakat luchch egeramookko. Lossani shallago horoor sawwits trimaa ehallagimaa probileemuwa tirim xanim malaaye qo'isamaa ls'amoo'isa hars'min egeramokko. Shallagima danaamisa xanobe'i losaanch mul saa'neanes tekin-iq losamuwanem hosnga lobakata mo'isooko. Shallago losanone dawwakka'a amma'unni-inse mashka'inne la'amukunuya qosamuts'ni baxo hosisamuts'ni lobakat danaamo.

Saga'il problsemuwi mashka'ns losaan oosoomma'nn doollsnne dimokirass'i yo gat ogoranne wirxa'akk'aa no'akamare hundem manami hasamohane hundim iito danaam halst hee'oo'iss mo'o'isimine, gaq gates null amaxxax manaa'imm haa'sta ls'amocise ls'isam-co'isa hara'mimm losisaa'n bax swaado.

Mat losisaanch mat losa'n haraar woshsha ts'im usheexxato guillaa mul losa'ta horoor woshanne ts'im ushsexxato higoo'nn illage tiisiisok xa'mmishohuww yookko. Ookim null losanon higoo'nn gaasaa losaan hinkaa'nnawont'a's? Horoor aawwitu tranchchii danaamisa losaanina afaatsnihe? kebad afeebs's lassa'i losan lasaq losanao awominine xamiiishochanezmih? kakeene laboo xa'immichohuwa danaamiss dabarin xanamu beelas bar hundim wo'imm ihooyyo. La'amoo'isam shalago losa'in swwo'unnamich mat mulaarone xintamukkan ihubikkina mat minneeka utubaa jagiiraa labooko. Jagiilluuwi ubuts'nn mines afo gindanich gada'i lobane. Eebikkina losisaanh waaro losanon higesn illaga hinou xa'mmichoha dabareena ka silbas woronne kenax bikina kitaabamukkoka qananaa'ona tiisiinsommo.

Iсаanchonne qoxinsa higinsoom ass sbar losisaanchim shallago losano baxo hosimaa minaadabina uwwo hara'mmato la'immins nullina qarina yooitto bax lombaa amma 'nn (oso) siidimina issakkam gubbsohchanne egeramo luchcho hundam isiminattse. Ebikina ku silabas sdoo sawwite, baayyaata ts'im caakkubeluw yoolas sawwits asse'll-akkots'nn kiin bas'yyasta malalimmii hinga ni kollinne hasisoo luww hunddam gullimina gundumsa la'insoommo.

Shallgo Less'nn gudisaano.

L.G.Q.S.I

P.S.X. 2346

A.A.

SHALLAGO'I MARUCHCHO?

Shallago mahooma mat xunnsamaako woshshine Caakkisimmina hawwisockko. Shallago'i xiqq saayiness. Shallago'i mars'uwikha qaroo'mika qoosim losano. Shallago'i hag'lleka, amaxxika ss'isam waqaabuux qoosato. Shallago'i hango wirxaachaa fintim-maa (statistins) qoosato. Ihukkaaremda ookkim mat beyyonne wixaa shallago'ika mahoma kutteena xantamoyo. Ehaninsem mulleka:-

1. Shallago'i Sewwixx Duuha'a: Mat probillemines tireto ts'im sewwix goollo'o afimina shallago'i logiqqo sawwix qorooma swaxookko. Ka sawwixx qorooma hundammanem hechworonne swadammesna xannoommo.
2. Shallgoii Suumeme: Shallago's saayinisa alama la'imminaa qoossimmina swwadamom suumee. Shallago woronne uwwamo tirat hundim cakaako tiret yohane. Ammanee malayys gatisimmina shallago'i swwaaxo mare'i yookko. Shallago summ lobakat probilsemuwwa tirimmina lobkata here'mmoohane.
3. Shallago'seeri Xintamaakko Lachcha: Shallago lose'mm woronne tiwore'uwwii, postilestuwi (aksiyomuwii) tirat yookkokkii bse'eki sagalluw siidamookko. Tirat hasiso bse'i sager shootho sagara. Ka saga'lluw googinne sul eagalluw tirato siixxitamo. Kakssi muule naqash bee'eka aa'nnom hanq yookko. Ockeennim postilestuwa ts'im akisiyoomuwwa yamamtamo. Naqaashinne xassantam woocitiwora' uwa yamamtamo.

Mat tiwors'm hangooma xassimmina swadamook loojiq sser yookko. Ekeenom infirende yakano. Mat losaanch mat tiworemina naqaasha hinocaa'immi gaasaa tiret yoo sagaraa, tirat bse'i sagaraa, postilestuwwaa, infirsns'searaa qoossaas la'imm hasisookko.

4. Shallago'i Paaternuw (patterns) Qoossato : Ni Hegeegonne lobakat seera awwono ihiimaa moo'nnoommo. Kobi'leishshina reedo mogoda, maraph injeer hagarxa woqabuuxx orachi taakke'ammo goog hundam seera awoonukkaanoma siindoommo. Ka sser yo ihiimaa, paaterna yinoomo. Ka paaternuwami shallago googine moo'nesna hansomo.

(3,4)	_____	1
(8,5)	_____	3
(7,12)	_____	5
(20,12)	_____	?

Ka paterua sewiimumta'i woroon wixku sewwite siidimina xannoommo. Lob xiggi hofxigo xa'siminne mish siidamooko. Eebikkina ka'isa yimma undinam barukisaa s'numlas (20,12) naa dabachoh 8 ihookko yimma.

5. Shallago's Erlachcha (art): Binmaatii hamaramaaatii siidamoo hanq wixxa' ihéen xano loogiiq ihaaskko googine hincacha, odim horoor sawwits ihoo googinne la'sim shallago erlechoh haalato moc'sooko.

Eehara's ka la'isimii shallago mahooms la'mmina hansumlah shallago'o hinkid losinso yoo na'mmichoha kolonne daba'llimina kanni woroon yo tiisisha mo'mnona.

LUXX GABA'LL SHALLAGO LOSA'NN SAWWITE

Shallago'i loss'n sawwit firukoki te'm firookok hundred losa'n swittiinsettee seerinssette. Hundred loss'n sawwit manchbeet qoocatinsee maqire hee'o minaadabine isso isso mateeyomaa affo hawwo tireena xanoo'iss issiiminatte. Kukim manchbeet mat kollinne qoocatonne Hanaan ihaa awaadoma'ijaajohanne isooko. Yimmim qoocato hasoo luwwina xansiisoo googinne lesjissna xanoo'iss isookko. Mullek odim minaadaphph woronne xummaanoho, awwaado mancho isookko.

Losa'nn minenne uwamoo shallago losan gudoo qss'likaa abbisikaa sawwit woronne kanni banaan wocamuk hundred losa'nn sawwituwwa mateeyyyooma amadim hasisookko. Mul yannane shallago losa'nn lachoh wixxits losaan la'amo'saa, swaaxamena xanamo'isaa, haarech lachcha edamo'isa, ehamii odim minadphph woronne hee'okkokaa awadokokaa baranchauwoo'iss issimina shallago losa'nn horoor sawwits.

Ebikina lux darajane uwamoo shallago'i losan sswwituw

1. Losaanch shooto'i shallago losano

- Kintim Mera
- Sunme
- Ssera La'cosia Issimmina

2. Losaanch

- Shallago'i Qoromins
- Sagaraa, rum sagara harag, shidim shallago'o qoroomaa mares'uwwa awaaximinne
- tamwo maraja wixxa'mmines mat ogors hooriminne qananaa'imminne tirimminne.
- Keenatinne
- Probileemmuwwa tirimminne
- Shooto'i lachcha, xanimmaa qoxxisimmii hee'cisa issimmina

3. Losaanch shallago'i losa'n annann loss'a'nn hagara ballina ballina heech-chi hane sayinsinee teknooloj lichch agann woronne isukoka lasaginam iseene xanoo luwwa la'sansimminne losano hane iittigar'o'isa issiminate.

1. Ka gaba'll lasaanchone siidamoo losaanch lachoh xigunwwa, wo'im xigunwwa,

Ictijaluwaa raashinal xiguuwwaa, xig seera ls'ookko. Kandinsem sesl xig sbaaluwaa, shallago'o, shallago'i haalato, illaqqlasaaq qarooma la'okko. Kobi'llishin - Kich xiqqwixxite abaaluw 1,2,3,4 Horoor sawwit xigimmii kiukaanomaa lasaanch be'anooma la'okko. Miliyon mineem qananaa'okko kitabookko. $1 < 2, 2 < 3, 3 < 4 \dots$ iho'se te'im mulliea yako'aare annich annich kichch xigiis Hofo' se la'okko. Kan xig sss'l woronne ifisanch haalst baxo hossna xano shallago'i eginma fikaanisimaa ihamukisa la'oko.

Kanni woroon sdimikaa fikaanismika haalst awmaximine shallagim xanamookko.

- Edimikli fikaanisimkii dabaranseim haalstuwa. Ayem kich xigeewinam 2-na b-na
 $a+b = b+a, ab=ba$ hund ammanem hanqa
 - Edimikli fikaanisimkii qaasho haalatuwa.
 Ayem kich xiguuwinam a-na, b-na, c-na
 $ax(b+c) = (a+b)x, ax(bx) = (ax)b$ hundamanem hanqa
 - Ifiisanch haalatuwa
 Lam kich xiguuwik exo'ii fikaani kich xigo. a, b kich xiguuw ihamula a + b odim a x b hundamanem kich xiguuwa.
 - Fikaaniem dab'labe halate (1 halate)
 $ax = 1x = a(a=kich xigo)$
 - Fikaanishik sdimanne binaach halato.
 $ax(b+c) = (axb) + (axc)$
 ka'isins ka loma'n darajanne eawwamuk xig ssers la'oka.
 Looakat probileemuwa tirsna xanookko.
2. Ka darajane mat mat shallago zagera (mathematical terminology) la'mmina hasimo kichan ihaako shallago qarooma, mare'e sagaraa la'okko. Shallago suume la'im saayinse tekiniiq la'imina xansisookko.
3. Annann pilss'naka woqqaabukeka (space) missilluwaa annannu issaa la'okko. Pilee'n misiluw worinss takits, ogoluuya lem gabal ogoraa, lagaa, xabesn, sas midaad misiluwa (triangles) soor midaad missilluwa, (quadrilateral), iskuwaara, rektangilaa rqbosoa) kululaato hagarine mat mat halstine anamisa la'okko. Jomeetrs'i mu'utuuwints awaaxa misiluwa baxa'sna xansisookko. Waqaabuux (space) misiluw lambe'i rectangi'l pirizima, sas midad piramida, silinders ananisse la'okko. Woreqstuwinne labooksno baxena xanookko.
4. Ogor bae'iea wixxuki istatiqi baayyaata xabeen isismi xansisookko ullichi graafa (histogram) misilinns ts'i lobakati midaduwi (polugonal) graafa qananaach xansisookko. Naqash ts'im istatiqi baayyaato lambeaanchoomi misha (median) gurmo'o (mode aanani isookko. Mati thim (single event) ihimi te'im ihimi sami (probability)

ihoxax gamatimii ihena xano'ies akeekiiq qoosa la'ookko. Kobi'eishuina tamuna imanne huushakamaa wulla uuba la'amokoli alamsn idinese matomiine usheexim sammi $\frac{1}{2}$ kolli ihukissa sawwinoommo, edaka'a edaka'a issiminne qosineenna xanoommo.

5. Kenato'ika (measurement) horoor eawwitta la'ookko, qeeraalomika anglika, haraarmikka, amaxrika, kemaloomika, amaxrika dinaxreka keenanachuwi qaxa la'ookko.

Akeenaaoluwinem swarxa shallagimi xansisookko. Keenanch hofanii labkeenanch-one e'isam lob-keenaaoho hoffi kesnancho dabarakesna xansisookko.

6. Kifila eido lacham balhunda afo hawo trimiina swaxookko. kukim losaanch shall's'qq losanno iitoisse issookko.

7. Hanqa binachii wixxachane wixxukanii binnakko sswvitane afima hofokam ihuka xanookko. Xig swoonancha, jomeatirs'e hagrata haletta qoso'amane iistatiqi anani anani ekeeko'o isoo amane illagene yamamuk logikam sawwituwwa swwarimma.

8. Mat wosi hanqoms te'im qophanoms naqash hincaaka qosss hoffanem ihuka la'oko. Kobillishhina gudaanich sasi midaadik sassem angilimi (equalatsral traingle) qudaancho yimma qosimina gudaanch sas midadika misilla baxaka lasonne sasem angilam keeniminne hanqoma qosamookko.

9. Shallago'o Shallgakamommane gasaka's dabachoom hincok gamatts (rough calculation) uwrimma, dabsahom siidamaa lasso hincoki dabachi maqirs hanqi ihimaa hogimma xassimma.

Luxx Daraj Shallagim Losani Losimmik

Kitasbuwi Hincooe Finto'o

Mati ki'ise loh (1-6) afesbe'e yoi kifiline gudduk shallagim losaan losimmikaa losismikaa kitasbi duha'e laim losisaanina haramooisami la'amaakkohane. Ihubikinam mat mat sswvit kanni woroon hincaakko.

Ka daraja awaado silabasi kan xalse kann maleka ann annichch kifiluwina losaanchi kitasbiki silabasi losaani kitaabine maqire maaro losisaani swonsi hundem baxxanch-inam qudaakko.

Losani kitasbuwi usheexratone baxxanchane hof baxxanchane losirxxane baxxamamma hincaako. Ka loaani hincit lobakatise haarsech luwwa hasim goorooma (discovery method) isamakohan ihubikina araqi oakish hincubeen ihubikina losaan ixuwi gagine qanana hincuk sawwixx duha's qosim banqat ihubikinna kaninam harammona harass kifi'i darajinta losisaan ewwansuwi gudaakko.

Ka awonsuwanemi losa'nn sawwit kichoos danamiss caakkoo'ies ihaakko.

Losirxxui lesaano lao'ies la'mona hasakam hanqa qaphe qaphsine afoo'isa issimma

ee'lasage ka hanqa awwado hosisukuny losaano isamo'isiua, hara'mmokko. Ani Anich losixi xa'mmich xig araqi iha hincukisim Lobakat losixruuw hincc'a'isa ieeamaakko. Masha'oomin losissaanibaxxanch baxina, mi'n baxina, fatanina (baxxan chcharina mulla'sina mullanina) ihamaakko xa'mmichchuwa hincc'a'immine losissaanch baxo shollisi minatte. Thukaarem losaan hundam haxamona yimmayyoo. Losaanixantaa qaxaa yoo ammanee moiminne baxaks'sua xanakammo.

Annichch annichch losaan maxaafanne guduk losisaanch awwonsi usheexxatonne, baxxanchohannes baxo hosishshanee baxxamamaakko, losisanchi.

Kifi'l baxina, mi'n baxina fatananem ihomne losa'nne kifila iha do'lllu xa'mmacha hinca'imine Losa'nneka baxi sholls'ossa sawminate bagani losaan malaayi hundam bexonna yimi sawitayo Losaanneka lachi he'o amane moo'mine qodim basisookko. Anich anich losan kitsba gudukok losisaanchi swoonsi usherrxatone, qodanchanane baxo hoshi duhaane baxansamakko.

Annichch annichch usheexxatonne losisaanch mahina losieoda's la'seo horoor sawwits lossishah manix hagar ka losiehika kichoh sewwits kuro haarsech selex sagaluw (terminology) losa'n hincoach awoonsi duha'a, losaanch kitaabane uwamukklosixxuina dabachch uwamakko.

Luxx daraja kitaabuwi mat horoori sawwiita hincoaa'imm gaasita'a mat duha'ane hincoaa'llo horoor sawwits edda'a la'mmage hinoaa'llamo. Kidone'i dabaramisima hundam usheexxatonne monoman ihookko. Dabaraaka'a mo'o'ma matikoline losaan horoor sawwite daba'llaka'a 'moo'miss losano qaqliso redakambee'ies hiramukuy muli koline horoor sawwiteen xalles amane bi'ona Issooko. Ehana bagani mul ihaakko kitaabi be'ulassi kittabuwa ka googine hincaach lobakata awaadone iha sindammo.

Losisaanch lamen kittabuwwi losano hasu goginnee hincoaa'ssua hawwiseo. bikkina losisaanch swooneaa eilabasinse losaanch kitaabines annari isseni magira moo'imm haaisohan ihukkose qoxrinsssa tiisi'ssna iittinommo.

Baxxanhuwwa Hundina Losimmikii

Losisimmiki Kitaabu Finto'o

Kitill Derja	Losaanch Kitaaba	Losisaanch Awonse
1	Shallago'o Lu'xx kifil losaanch kitaasa	shallago'o lux kifi'l losisaanch awonse
2	Shallago'o la'um kifil losaanch kitaaba	shallago'o la'a kifi'l losisaanch awonse
3	Shallago'o ma'xx kitaaba	shallago'o Sa'x Kifi'l losisaanch awonse

Kifill Darja	Loaaanch Kitaaba	Losiaaanch Awuonee
4	Shallago'o soo'il kitaaba	Shallago'o soo'l Kifi'l Losiaaanch awwonsa
5	Shallago'o ont kitaaba	Shallago'o ont kifi'l losiaanu awronea
6	Shallago'o loh kitaaba	Shallago'o loh kifi'l loaiesanch awwanisa

ANNAN KIFILLI LOSA'N FINTO HOROR WOCAA AMMA'AN BINNITE

LUXX KIFILA

1. Wixxituuwa (baxxanch) 18

Wixxituuwa funtinmaa, wixxituuwa annaniaima, abaaluwi xigo afu'rukosinee wixxituuwikka abaaluu: xigo maxaarine mo'o'imma. Wixxituuwa qaashimaa akeekimma, abaaluw xigo ogorane afusimma, wixxituuwa axiaima.
2. Xig loaano (baxxanch 1) 16

0-5 afeeb'e' yook xig bikuwa annaniisimma kitaabamito'sa loaimma. Qaro'm maraeuwa (<), - (>) loaimma, isu winee swaaxxa'ka 0-5 yoo xiguwa akeekima.
3. Wixxitauwa (baxxanch 2) 18

Wixxitauwa hamaarima/hamaaran wixxituwik absaluwi xigo 5 lophobea'eka/, wixxituuwwii hamaaramichaa exoor qarosa, exoo'uwi 4 lophubee'e lami edamanoho adakka'a exo'o akeekimma.
4. Xiiq losano (baxxanch 2) 6
5. Wixxituuwa (baxxanch 3) 2

Wixxituuwa hamarimma (hamarami wixxituwiki abaaluwi xig 10 lophube'ke)
 wixxituuwa hamarimmaa edisma qoorooma.
6. Xi'q losano (baxxanch 2) 6

Exxo'i 10 lophobe'i lami exxaano edisma,
7. Wixxituuwa (baxxonch4) 2

Hariqatu wixxite ebaaluwa wonishshima,
8. Xi'q losano (baxxanch3)

Hariqatu exxoo exo'o wonishshima, exxo'o farariluwwa wonishshima, exxo'', exxaano-exxo'' skeekima, exxo'o saga'l probleemuwa tirima, 11-20 afebe'e yookko xigo annanisima, kitaabakamissa losisima, 2-100 afebe'e yokoka xiguwa le'sima, qananea'akkamisa kitaabakamissa losisimma, exxo'i 100 lophobee'ka iammamo mettawo xigi biikkunnu exxamo edisma, seerati xiguwa la'wilma.

9. Xigi Losano (baxxanħ 5) 11

xa'ishaa la'simma, hanaanadii djbachi xa'sha la'simma, xa'ishika fararuwa wonshshima xa'ish sagaluwa probilesemiwa tirimma.

10. Jomeetire'

Takituwa, ogolluwa, 2 gabalam ogolluwa sas smidaado soor midaad misiluwwa ananisimma rektangluwa-kululasuwa annanisima.

11. Daba'llakka'a moo'akkam losixxa (6)

Annann Annann edimmikaa xa'isimmina lesixxa

12. Xig losano (baxxanħ 6) 7

Anniċohoh annichch mat xig bikk ihaakko aas xiguuwa edimma.

13. Dinatee dina'xx dabassaa 4

Tophpha'i tamruwaa mat bi'll nota la'isimma. Tamumu lambo'annee birr noot lambe'anne yook mateyyoma la'isimma, minutuwika bito moo'isimma.

14. Amanee Sa'aata 5

Sa'aata la'isimma, aman baxne yok edancha la'isimma.

Sa'aata qanana'akamisa (ta'im sa'aata) la'isimma.

15. Qeeraa'llooma 5

Losanninie ba'rammo qeeraaflooma keananchuwa, dool geeraa'llooma keananchuwa akeekisakkuu saantimeet'llekka meti'lleka horoorsawite la'isimma. Mat mat miailluwa Saantimeastrine keerimma. Saantimeeti'llekka meeti'lleka qarooma la'isimma.

16. Xig Losano 15

1.1 Daba'llaka'a mo'isimma, xi'b'affebbee yo'o wo'im xigluwa 1-108 yamame'i xi'q hagaluwa daba'llakka'a mo'isimma.

Mares'uwa "< " , " > ", = " ≠ " , " − " daba'llaka mo'isimma.

1.2 Edimmaa xa'isimma

1.3 xiq laagħaa xiq ogora

2. Jometira's 14

2.1. Dabal'lleka'a mo'isimma takituwa, gabalaam ogoluwa, ogolluwa, aas midaad misilluwa, soor midaad miailluwa, soor midaad misilluwa kulula'euwa dabe' lleka'a mo'isimma.

2.2 Pilee'n misilluwa la'isimma.

2.3 Laagħa angila la'isimma.

2.4 Hax angila le'isimma.

- 2.5. Ikuweera la'isimma. 15
3. Edimma xa'isimma 16
- 3.1 Edimma, Hiji 1000 ls'phube'i xigunwa edimma "He'isima"
ascone xigunwa edimma.
- 3.2 La'isimma. 1000 10'phube'i xigwii xalismma "lipyey"
ascone xigunwa xa'isima.
4. Fikkaanishimma Barranisimma 24
- 4.1 Fikkanisimma
- Fikkanisimika horoor sawrite la'isimma (Edimmine metisimina fintinimma la'isimma)
- Fikkaanish mare'e fikkaanisano (barranchuwa) la'isimma.
- 4.2 Barranisimma.
- Barranisimika horoor sawrite la'isimma (Fikkanisimikaa barranisimika qarooma) barranisimika mare's la'isimma.
5. Sibiriix losano (losa'a) 9
- Barranisim horoor sawrite sawanximmo mat wo'mm luuwika kollee ($\frac{1}{2}$), sawsumme ($\frac{1}{3}$) soc'll summe ($\frac{1}{4}$), ont summe ($\frac{1}{5}$) la'isimma.
6. Wo'mm xigunwa 1000 Afete'e 11
- 100-1000 yoo xigunwa la'isimma, shafagimma kitashimma.
7. Gunraaloma (weight) 7
- Gunraalomika horoor wosha la'isimma.
 - Giiran'mekaa kilogiraa'mekka beyye lalisimma.
 - Giira'mekaa kilogiraa'mekka qaroma la'isimma.
8. Sibiriix losano (losa'n 2) 12
- 8.1 Sibiriituuwa metisimma.
- 8.2 Annam sibiriituuwika summ kitaabbehe.
9. Joneetire'eem xigilwa koenimma 14
- Gebaluu qaynuwika qeeraa'lomsa joneetireaam niciilluwika (sas midareka, rectangle, rectangular, biluleesha) do'o koenimmo.
10. Anape'astaa 8
- Sa'astaa xigunwa koenimmo
- Salastaa kollo.
- Sa'astaa scoilmumee, Sa'astaa
- Sa'astaa so'ilnum gataakko
- Sa'astaa gataakko.

1. Wixxitunwaa Wo'mm Xigeewa

4

Fir wixxitunwa baxima; wixxitunwa keenansima, xiguuwa keenansima; wixxitunwa annanisimaa; binnuk xiguuwa annanhaako googine summuwima, 2-ne 3-ne, xigimma.

2. Wixxitinee wo'im xiguuwine shallagima

8

Maqi'l abaalluww yoo wixxite baxxima maqi'l abaalluww wixxi'x misila baxxima, wixxitunwa hamarimaa edimma, xa'isimma yimmi bee'u edoamu xilga'a ku'm min affebe'e xiguuwa edimma.

3. Fikkaanisimaa Baxximaa 19

Fikkaanisim wooca daba'lakka'a no'immaa bee'sa fikkaanisaano wonshima, baxximaa bee'u fikkaanisaano hasimma, baxximakii fikaanisimikii wooca, saga'll pirobileemuw woca saga'll probleemuwwe, fikkaanisim mishii fikaanisamii hasamo leloo, saga'll probleemuwwe shala'q wooca fissimma, amann mine, sas fikkaanisanjoo problsemuwa, fikkaanisimihii edim shallago'uw swoonso probleemawa baxximma.

4. Jomeetire'e (1) 19

Jomeetire'e minutaa wixxaohaa kululesaa konnaa baxxim lachaa, gadano, makkollo, qedkollo, lambe's yakam sagarine swaaxxima, Hansan, Hansa'nagane, woro'nagane yakam sagarine swaaxxima, ogolumwwaa takittuwwa, biiraa woroo yakam sagarine swaaxximma, misiline xufam ogo'lli bikkina losimma, muncanine xofam ogo'lli bikkina losimma, langabal ogo'lli sawwits haraasimma, xabbeen ogorane yoo take' uw sawwits haraasima, muroogoogawa, muroolamgabal ogolluwwaa muroc ogolluwwa, iskuweeluwa korna'wwa angiluwaa iskuwe'il ansaamoma daba'laka yoo'imma, muro toohoo muroc ilage.

5. Si biriixa 6

Munxx baxancha mo'isima; axaq baxancha, F.r. wixxitunwaa sibirixxa, sibirixxa axaq baxancha edancimma, xig ogorane takituvwina summa uwrimma sibirixxuwa ilag lasage daba'lakka'a yoo'ima, xig ogorane takituv summa uwrimma, sibirixxuwa keenansima.

6. (Akeekisimma)

Shallagim alo'o (Erlata) 13

Wixxitunwa annan ihaako googine afusimaa xiguuwa annan ihaako googine yimma. shallago woca baxxima, qaroma mo'iso mare' uwvine swaaxximma, shallago annanisimaa haareoh shallago'o qocciima, shallago bagara hassima, dabaranista alo'o (halata), sas xiguswaa edimaa fikkaanisima, zero alo'o, mat alo'o, ediminee fikkaanisiminee yoo'imo tħha 'a bissaqoh alo'o, sas xigo edimma, war xi'qagħ-

- 100% 2020
- xiguwa edimma, qaroma mod'ism mare'uwa awaxxakaha xa'isima, = , < , > , awaxxima kiirim, iskuweere, shallago'o mnute.
7. **Edimkii Xaisimiki Qorooma** 15
- Edim qorooma daba'lka moo'imma, ees xiguwa edimma soor xighagar xiguwa edimma, sas scorxi' qhagar xiguwa edimma, qaroma moo'iso mare'uwwa awaaxxima xa'isima, = < , > , mare'uwwa awaaxima, kuurim iskuweere shallago mashshina.
8. **Keenima** 17
- Qeersa'lombeyo daba'illaka'e mo'imma, geeraa'loma metiri keenima, geersa'loma edimma, ogor fisaancho baxxima, metirinnee saantimetrin keenima, kululeete kesnima, jomsetire axaga, rektangil, hgar be'i misiluwwa, exa'q gaxa, fararikji axagehi qarome, Dahim bedube'i axaq gara Hasima, ammanc qananaacha, summane daqiqime qanans'akamisa loeima amara keenakami Jomeatire'e Hagar yo luwa edansima.
9. **Fikkaanisimihi Baxansim Qoroma** 11
- Fararine ewaazaka'e fikkarisimma moo'isha Fikkaan siidanch 36 (sadine lehinse) hoffe'u xiguwa fikanisima daba'llika'a moo'imma, 6-ne 6-ne fixxaanwimine baxxima, 10-ne 10-ne fikaan farara baxxima binaach alo'o awaarakha's fikaanishha losimma, fikkaanisano la'ansima, 36-ss lophho xiguwine baxxansima, 10 fikkaanisano, 10 hoffe'u xiguwine fikkaanisima, 100 hoffe'u xigqowine fikkaanieima, saga'il piroobilemuwa baxxima xiggwa losima, xiguwa mul googins summima, baxxansim binaach halata (alo'o), xibbi hoffe'u xiguwine baxxansima, 1000 - se hoffe'u xigo 10-ae hoffe'u xigina baxxansima.
10. **Sibiriixuwa Shallagima** (11)
- Sibiriix fikkaanuwa daba'laka'e molimma, mat weeshaanch sibiriixuwa fikkaamuwa xi'q ogorena moo'isimma, annann ihaako sibirixi summuwa, A/b = $\frac{A}{B}$ ihim sewwite BxC weeshaan mat ihax laban xigaan yo sibiriixa edimma, mat weeshaanch yo sibiriixa we'nn xigine fikkaanisima, wo'mm xigo mat weeshaanchi yoo sibiriixi fikkaanisima sibiriix edimma fikkaanisima edansimma, sibiriix edimma xi'q ogorane mod'isima, sibiriix edimma mo'iso wocca $\frac{A}{B} \times \frac{C}{B} = \frac{A+C}{B}$ iho sewwite la'ima, Hanqo wocca, qoppa'in wocca amari'sima, araga labaka'a wocca hanq isimma, bee'u adam-aancho Hasimma, xi'q ogora awaazaka'a bee'u edamaancho hasimma.
11. **Jomeatire's** 7
- Xabeen ogora, muntuna ogorane disimma, takituvwa xabeen ogluuwa mura higo ogluuwa, mat takit araq xabeen ogluuwana siidaoo'isa, lam takituvwane mat xabeen ogor xiie'i higoo'isa, angiluwa sas xideadhuwa daba'llika'a mo'imma, soor midnaad

misilluwaa xarima, sas; 4;5 midaad misailuwa anamisaka'a la'imma bidiq lab missiluwa xabesn ogoraa, bixyo amado bidiq labo missiluwa.

12. Fikkaanisimikii Baxansimiki 20

Qorooma

Fikkaanisimikaa baxansimikaa shooto'o daba'laka'a mo'imma. Saga'il probileemuwa fikkaanisima shooto'uwa 12 amma'nn min afeeb'e afisimma, 11 ii 12 yo baxxanch shooto'o mo'ime fikkaanisim qorooma, gudaanchom bee woca, 10 hoffse'o xiginne baxxansim qorooma dab'llaka'a mo'imma, 10 fikkaanuwaa fikkaanisiama, 10 fikkaana mul xigine fikkaanisima, 100 hoffe'amo lam xiguwwa fikkannsizima, 100 hoffe'o fikkaanisim baxo baximma, 10 fikkaana tomina baxxansima, 13 hoffe'o xiguwine baxxansima gat yoo baxxansima.

13. Sibiriixa Shallagima 7

Sibiriixuwwa adimma, sibiriixuwwa edimamma xa'ukk exxo'o wonshim leelo, xa'ulek adamaano siidimina xiguwwa xa'isimma, mat sibiriixa dut googine summa tussim, baxxansim daba'illeka'a mo'imma, baxxansim mish sibiriix iho'isa, baxxansimaa sibiriixa, baxxansimine siidamo sibiriixuwwa.

SOO'L KIFILA

1. Wi'xituwwa, Xigguwa xi~~g~~ hagaluwa 6

Gudooxig:gud wi'xituwwa ananisimma, wo'mm xiguwwa daba'llaka'a mo'imma, 10 xiggakam ssarine xiq mine dabaillaka'a mo'imma, xiguwwa annan ihaako googine sum uwwiima, kich xigguwa mat milliyon afsabe's xiggima xanimma.

2. Shallago Woa Daba'illaka'a Mo'ima 5

Shallago woccine shallago bikkina daba'llaka'a mo'ina, gudim woocca daba'llaka'a mo'imma, gudibaa'i shallago woca daba'llaka'a mo'imma.

3. Jomsstire'e misilluwaa 15

Lamgabal ogolluwwaa xabeen ogulluwwa daba'llaka'a mo'imma, laagika mahooma la'imma, angil mada's ihukisa la'ima, sas midaad mahihukisa daba'llaka'a mo'imma, lamgud sas midaado, gudaanch sas midaadoo hanq angil sasmidaado la'imma, rekt-aangilleka iskuwesleka matooma daba'lloka'a mo'imma ixuw bikkina adantam mida duwwa losimma, kululees bikkina daba'llaka' mo'immaa kululissi ihamu be'i xufam ogoluwwa losimma, kululassa, xulba lab, xumb lab, hagar mahoma daba'llaka'a no'aka'a silinderaa konna la'imma.

4. Shallago'uwwa 14

Shallago'uww tirimaa xaxxakamia daba'ilaka'a mo'ima, ahalla'q halatuwwa daba'ilaka'a mo'imma, dabbaransim haalattuwwa, binaachch halatuwwa, o halataa l' haalattuwwa

Shallgo'i haalatuwwa awaaxkaka's shallago wocca kitaxbimaa hanqoma qoosima, Annan annan shallago maree'uwa la'immaa awaarakamisa looaima, saga'il probileemuwa shallago wocane dabarimaa misha siidima, wo'mm xiggwu rutanchi bs'oken iko'iaa annan shallago'uwine la'ima.

5. Wo'mm xiggwu Edimaa Xa'iaima 15

Wo'im xiggwuwa adimikaa xa'isimikaa danaamisa la'ima, edimikaa xa'isimika misha siidimma, saga'il probileemuwa shallago'i wocane kurim qooroma looaimma, adimine ta'im xa'isimine dinarika, guurimika, qeeralloomsika keenim yook, saga'il pirobileemuwa baxximma.

6. Lam Gabal Ogolluwaas Angilluwaa Keenimma

Keenim mahomaa qeeraloma keenakam istandard qoxo'o (meetira, saantimeatirs) daballakaa'a moo'imma, $\frac{1}{2}, \frac{1}{10}$ S.M, taa'im m.m keenims xanimma, $\frac{1}{2}m, \frac{1}{2}m, \frac{1}{2}m$. yakam keenim aswwits haraasima, k.m. qaeralom keanakaman ihukiaa la'imma, annann iham-aako keenanchuwinne awaaxkaka's mahooma la'imma. Sas midaadikaa mul dut midaad missilluwuwa mul ifisam miasilluwuwa do'osiidimima xanimma.

7. Wo'mm Xiggwuine Fikaanisimsa Baxxansimma 12

Fikaanisimikaa baxxansimika qoorooma dabailakaa'a mo'imma, fikaanisim mihhaa moodell fikaaniaancho aiidimm qoorooma losimma, fikkaaniam dabarin haalista, fikkaanisim qaashim haalatsa binaach baalata daba'llaka'a moo'imma, sagall probileemuwa baxxim qoorooma looaimma, fikkaanisimikaa baxxansimika shallagimma, dinate, guurimaa sul keenima moo'isambo probileemuwa baxximine hinkid hara'imooda'a moo'imma.

8. Sibiriixuwaa 13

Sibiriixuwika shooto'i sawwituwwa daba'llaka'a moo'ima aawwitomam barasima, $\frac{1}{9}, \frac{1}{20}, \frac{1}{36}, \frac{1}{40}, \frac{1}{100}$, labamokesno adaka'a losiaimma, sibiriixuwika ilag lasage keenan simmaa dabailakaa moo'ima, gabalamuw sibiriixuw tomminee xibbinis (perventine) xiggamo'isa la'imma, sibiriixuwaa anan anan weshanchine weshankam qoorooma qorissimma, wo'mm xiggwu mul sibiriix xiffiminne shallago losano baransimma.

9. Wo'mm Xiggwu Edimaa Xa'iaima 6

Edimikaa xa'isimika lachoba qoxisimma, edimmaa xa'isimma awa chosieaku'uy sagall Probilleemuwa la'ee lagoto yimma, dinarika, uliiohikas quraalomika keenato baxximina xanimma.

10. Wo'mm Xiggwu Wixxite 9

Lammo xigo'o, mango xigo daba'llaka'a moo'imma, lammo xiggwuwi la'um filkkawwi ihukosa la'isimma. Wo'mm xiggwuwa fikkawiso fir wixxitunwane bexxanisimma.

We'nn xigguwa sdimeses fikkamisimma mo'isamoallo'o gunddaneme la'isimma.

11. Sibiriixuwa Edimma La'isimma 12

Nat hagar rigaanch yoo sibiriixuwina edimaa ra'isimma daba'illaka'a moo'ingga.

Annam rigaanch yok sibiriixuwina edimkaa ra'isimma googo losimma. Sibiriixuwi hanenne adim aalo'o hanqoomma qossimma.

12. Intijelluwa 4

Neegativ intijelluwa xiq'ogoranne higalka'a higakka'a ediman poastive neegaatibe intijelluwa labannen xiquwwisa sawakka'a sunne uwrimma. Iano'o nango intijelluwa annammissimma Intijelluwa edimaa.

13. Pilee'meka Aaxxaggwuwa (gaxxuwa) Keenimma 9

Pilee'mek ogolluwa ma'ihukkosa la'ingga, digliremheo's ifiisam egolluwwa yimm ma'ihukkosa la'ingga, pilee'n aaxxaga yimm ma'ihukkosa la'isimma, Rekitaeng liuwinika arraga dahjam xanimma aaxxaggwuwa iskuweeril emarxa sii dinna. Rektaangiluwika aaxxag haraareema siidimmiex xansiseokk formula ia'ons issimma, han o'osas midax misila hanenne iskuweer santimeetilluwa dahakkutuyi aaxxagika hanqete'om hincu haraarim aidiimm xanimma.

14. Matay, Xigguwaa Iskuweer Xigguwaa

Fikkaanisaano daba'illakka'a la'isimma, matay filkaamdisabkka'a mull hagar filkaamisaano anaammissimma xanimma, kiech xigguwaa wercane matay xigguwaa ihukeeneo, ihubekeeno annann issimma. Kiech xigguwaa, matay filkaanmeaan xiginha karimma. Iskuweer xigguwaa yimm ma'ihukkosa la'ingga.

ONT BAXXANCHA

1. Lelinnee la'e laqqotto yimminne shallago'ika lugum horoor sawittuwa daba'illaka'a moo'ingga.

2. Xigg wixxituwa 10

Fikkaanmeaan, Fikkaanwa, iskuweer xigguwaa matay xigguwaa anann isakka'a matay filkaanisaano fissakkeena xanimma, xiq' wixxituwa wo'nn xigguwimma, intijelluwannee sibiriixuwanne anammissimminne mull hof wixxituwa baxxanissimma, xiq' ogo'll hanenne siidantam takittuwa xigguwimma patissimmiex xanimma.

3. Xigg Serra a salla'uwa 23

xiq' minn, xiq' bikkie fintimma, fommix itgakka'a seorr, tiddalinwa kitachamikkoka qassimma'ingga kitajjimma daba'illakka'a mull, wixxituwa xigguwika malla'hluwa aalo'o daba'illakka'a moo'ingga, xa'uk filkaanisaano, khanimka sawiit daba'illakka'a moo'ingga, modular formula, Sa'ma'xx edimma losimma.

4. No'um Xigguuya Fikkaamnisimmaa Barran simma

15

Fikkaannisaan 100 lophpho ammane fikkaannishshi qorooma haraarseimma, fikkaannisaard 12 hanenne ihamoohaars baxxarismm qorooma haraassimma, fikkaannishsha mishaa wo'mailhubee's fikkaannisaano gammat siidimma. Fikkaannishsha dinatennee knerimmanne awwaaxsimma.

5. Jomeetre'e Misilluwwa Barran

Gabaloom xabaakkoo ogolluwaa, angilluwaa null misilluwaa ogor fissaanchcho awwaadoo losisakkolaay baximma, kululleet mo'tissaanchho awwaadoo losisakkoluuy kululleet baximmaa qeeraalllooma keenimma, soolid misilluwwa piraamida kubaa ihukeeno woraqattuwanne baximma. Soolid misilluwika ejja annanmaatoo gammale la'akka's misiluwwa baximma, muro oqoluwwi sawita solid misilluwwanne haraassimma.

6. Fikkaannisaanoo Fikkaannisimma

Xiq malayye la'akka's kiech xigguuwika matayy fikkaannisaanoo fissaakka's malayy xigguw awwatra'iminne kitaabimma, Iqrika te'is saa xigguuwikka hof mag'i'i fikkaanisa, lophpho mag'i el fikkaannisaanoo siidim xanimma. Kiech xigguuwikka matayy fikkaanisaane fiaiminne Iqrika tee'im saa kiech xigguuwika lophpho mag'i's fikkaannisaano ficeimma xanimma.

7. Jomeetire'e Misiluwwa Ki'isimma

8

rabsako tocho kompastwika pileen misila ki'isakan ammane uwitan uwwando dabailili'sta moo'ingga, iskuweerimme qataluwaa paralaal niknikatuwa xweeldi hasisaka'a paralaal uullaako ogoluwwi baxkamisa losimma, waqs buntuu misiluw ka ki'isimmaa yook qoroosse daba'llaka'a moo'ingga haraasimma, kolli dikeet uwwaxrimminne angiluwaa baxima losimma, lam gudaanch midaado, saa gudaanch midaadoo ham angil midaado baxima losimma.

8. Sibiriiruwinne Sala'ingga

Sibiriiruwinika tirima dabagllaka'a moo'ingga; beyy sibiriiruwinne tomme, persentine (ribbine) ogorine kitabawa siidamoo sare uwwaxrimmat beyy sibiriiruwinne tomme persentine (ribbine) ogorine kitabamukk keeno edinikaa xa'isimikaa salalmaa daba'llaka'a moo'ingga. Ka lam sallaiime lobakata haraasimma. Sibiriiruwinika sdim sallach alli'o daba'llaka'a moo'ingga.

9. Sibiriiruwinne Fikkaamnisimma

6

Duum xiggo sibiriiruwinne fikkaamnisimma qoroosse daba'llaka'a moo'ingga; lam sibiriiruwinne fikkaamnisimma qoroosse haraassimma, fikkaamnisimma sibiriiruwinne alli'o kobiit fikkaamnisimma la'isimma. Sibiriiruwinne uwwaxrimmat beyy sibiriiruwinne fikkaamnisimma qoroosse daba'llaka'a moo'ingga lam sibiriiruwinne fikkaamnisimma la'isimma.

10. Intijsluwwa 8

Intijsluwwa ixuq lab-annanmuwwa (oppositions) daba'llaka'a moo'imminne xiguwwa haraasakamosa la'imma, intijsluwwi sdimmata annann annann summ uwimma, xiguwwi awwaado haraasimma, intijsluwwi edinma haraasakaa gatukk exxo'o siidim xanimma, (xiq) di'agraamims intijsluwwa la'isimma xanimma.

11. Shallago'o baa'yyaata (data) 5

Lasan bes shall'q losismmina gudishshihona saa'am lallika siidamo misha wixxat' imaa wi'xxa'aamuk shalla'q baa'yyaat faralluwannies giraafuwanne kitaabimma, giraafuwwa qananaa'mma xanimma.

12. Baa'yyaata Wi'xxa'imma, Baa'yyaata Tirimma 4

Ake'q sawwit shalla'q baa'yyaata wixxa'im googine daba'llaka'a moo'imminne mat probilsema qoosimma xanimma, faraluwwaa giraffa awxaaximminne baa'yyaata gudis-akam sawwit dabs'llaka'a mmo'imma, keenon wixxite tirimma lambe guda la'isimma, lambe'anch xi'q la'isimma mooda (gurmoxigo) siidimma.

13. Raashinaal Xiquuwa Lursek 4

Kannii ilageesi losu'k beyy sibiriixuwwa daba'llaka'a moo'imma haraassimma, kannii illageene losuk Tombeyyine sibirrikuwa kitaabakam qorooma kumm affeebeh haraassimma, kannii illageene losuk Tombsyyine sibirrikuwa kitaabakam qorooma kumm affeebehs haraassimma. Raashinal xiguwwika ilag-lasago'om shoohee'o sawwit la'isimma.

14. Raashinal Xiguwwa Lamek 13

Beyi, tom beyyine pereent summuwi voronne siidantam pozatib raashinal xiguwwika fikkaamuuwa daba'llaka'a moo'imma haraassimma, pozativ raashinal xiguwwika (sibiriixuwwika) fikkaanisimm aalo'o moo'isimma.

15. Raashinal Xiguwwa Saxe 6

Beyyine tom beyyine uwanto'o pozati'b raashinal xiguwwika fikkanisimma daba'llaka'a moo'imma, beyyanine tombeyyistumppoxxtib raashinal xiguwwika fikkaanisimm misha keenimma, pozatib raashinal xiguwwika baxxansimma ashsheerimma.

16. Saamom Hinkkaa'nna? 2

Mati boxxo gulakam /baxxakam/ saam hinkkaa ihesna xanoda'e mat shelle'al tephatile la'isimma.

LOH (GABALA)

I. Xiqq,Wi'xxituwwa 11

Raashinal xiguwwa, wohm xiguwwani m. pozatib xiguwwani m. pozatib xiguwwani m. negatib xiguwwani hoffi wixxitundime barrasimma, xiguwwa xi'q ogurana sum

uwim sawwite daba'llaka'a moo'imma, Exxo'muwaa fikkaanisima misha keenimmina dabe'llaka'a moo'imma.

2. Jomeetire'e Takitaw Wi'xxituwwa 5

Jomeetire'am misilluwwi takituw wi'xxituww ihaammuk sawwite daba'llaka'a moo'imma haraassimma, muraa higo (intereecting lines) jomeetirs's misiluwa daba'illaka'a moo'imma, pileen takituwi wi'xxituwi ihukossa la'isimma, waqaabuti ayi takituwi wi'xxituwwi ihukossa la'isimma, muraa higo xabbsen ogoluwaas pillsnuwa daba'illaka'a moo'imma.

3. Jomeetire'am Beyy Amado Misiluwwa 8

Jomeetrs'am misilluwwi takit wi'xxituwi sawwit kurimmina /amadisimmina/, gabalaam ogoluwwi bikkina, laagaa angilluwwa daba'illaka'a moo'imma, paralal ogoluwwi bikkina, pileen bikkina la'akam mish wosha haraassimmins paralal gabalaam ogoluwwi bikkina beyy amado misilluwwinne la'isimma, takkixx bekkina, ogoluwwina, muraa higoo ogoluwwi alo'o daba'llaka'a moo'imma, pileen ifiaaminni halaxx bikkina, sas midaadiwa, rectaangilluwwa, kululleesuwwa daba'llaka'a moo'imma la'akam mish wosha haraassimmine soor midaadiwwi bikkina, odim paraallaalgramuwwinaa roombosuwwi bikkina la'ieimma, beyy amadoo misilluwwi bikkina dabs'illaka'a moo'imma.

4. Xigim Salashcha 16

Salaimma wo'nn xiguwanne hinkkid baxxo hosisakamoss daba'llaka'a moo'imma, atwwaanin baxo hosisakamoss dabe'llaka'a moo'imma, xi'q mallaayys daba'llaka'a moo'immaa, lam sire's fisimma xanimma, xi'q bikkluwwa hinoca'ima xanimma.

5. Fikkaanisuwaa Fikkaanawa 10

Tom beyy eerinne xigimma, xi'q mi'm eawwite daba'llaka'a moo'imma, xiguwwa malaay xiguwwa ewwaado hosisakko'uyy firitimm qoorooma edisimma/ losisimma, fikkaanisaano, fikkaanawa matay fikkaanawaano xiguwwa matay fikkaanisaaninne la'isakam duha's daba'llaka'a moo'imma, matay fikkaanisimm la'isha awwaxa'akko' uyy xiguwwi wi'xxituwika lophpho midi'e fikkanisanchox hoffi maqi's fikkaana hasimma.

6. Xi'qq Pileena 6

Pille'n hanenne yoo takituwwi lam qaaph (pair) intijeluwwina sunn uwimma xanimma ts'im pileena hanenne siidanta takituwwika lam qaaph xiguwwa mati'issimma xanimma, C+D=5 labam lamla'aamtobe'e exxo'ouwwi yoo shalla'q sawixeka woshsha tirimma la'mma, C bikkes C bikke null xiguwwa nonahamoohare C+D=5 hanq isamo lam qaash xiguwa siidimina xanimma, xi'qq pilee'n hanane mat sewwi'xx woshika giraafa baxima xanimma.

7. Giraaffuwwa 5

Shallaq baa'yyaata (mat woshshina la'amukkok naqaasha) oobelass naqaashuwwa mo'i-simmina giraafuwwikii farallukii ewaado le'immina farallewwanne hincukk neqaasha qananaa'im lachha qorxishsha, shole'al ihuk giraafaa kulules giraafe qananaa'-imm lachha qorxisimma, wi'xxukk naqaashuwwa te'im baa'yyaate faralluwanne disimm lachha qorxishsha, misill giraafuwaas ~~qullichch~~ giraafuww barxiim lachha qorxisimma.

8. Haraaroomaa Amaxxa 5

Iskuweer beyyo keenimmina ewwaarina pilee'n haraaroomasiidimma daba'llaka moo'-imma, mat mat iskuweer beyyo keenanchiwwa dabarinna losimma, rektaangilliuww haraarooma siidimma, hanq angil sasmidajd haraaroome siidimma qoorooma daba'llakkha moo'imm, beyyo amado luww keenato tirimm le'imma, beyy gudaancho ewwaaximminne kululleesikaa rectaangi'll pirizimika amaxx siidimma.

9. Pileen Misiluwwa Keenima 7

Lam gabal ogoluwwika, angilluwika haraaroome keenato dabaraka'a moo'imm, 10^0 (10 digiree) kesnacho haraassime angilluw keenaancho ewwaarima, mat ulichikaa haraaromika keenaanch hagara mulli keenaanch hagaranne dabarinna daballaaka moo'ima, hanq angil eas midaad haraaro'mm formula siidimma, ayyi hundikam hagar easmidaad haraaro'mm formula la'ishsha.

10. Jometire'e Misiluwwa Keenimma

2 gabal ogore qearma'loma siidimma kuhleetika do'o siidimma formula hasimma, kululleetika haraarooma siidimmina formula hasimma, parall girma'm haraarooma siidimmina formula hasimma, rektangileka prizim amaxxa daba'llakaa moo'ima silinderika amaxxa harassimma.

11. Intijeluwwa 11

Intijslluwika washamoo'isa illag lasage daballaka'a moo'imm. Intijelluwika edimma daballaka'a mo'ima haraasinna, intijelluwika fikaanisimma daba'llaka'a mo'imm, intijelluwwa xa'isimma, xa'u edammaa berransimma, xa'u fikkaanisaan hasimma ihukisa la'isimma, intijelluwwanne shallago haalettuwwa/daballaka'a mo'ima haraasinna, gudoomsaa gu'dihim hodgimma mo'isamo shallago woccika dabachha siidimma.

12. Raashinaall xiguwwa 7

Raashinaall xiguwika summa uwima daba'llaka'a moo'imm, raashinaal xiguwika negaatiiv eibiriixuwwa edakamise asheerimma, xa'u sdamancho hasimminne raashinaall xiguwwa xa'isimma xanamoo'isa gudisimma, posaatiiv raashinaall xiguwwa baxansimma daballaka'a moo'imm haraasinna.

13. Raashinall Xigo Edimma, Xa'simmaa Fikkansimmaa 15

Ogor sibiriixa, tom-suume, xib-suume daba'llaka'a moo'imma sibiriixa gudaanch ihimmaa ihm hogimmaa keenimmaa daballaka'a mo'imma, beyy yanno dasimaal yanno amadamu sibiriixuwwa edimma, xa'isimmaa fikkaanieimma.

14. Raashinal Xigguwwa Baxxansimma 2

Sibiriix fikkaanish dabaransimm haalsta. fikkaanisimm kaashshohalata daba'llaka'a moo'imma, zeero haalets daballaka'a mo'imma, sibiriixuw daba'llimm awwaado daballaka's moo'immis, sibiriixuwwa baxxansimme daba'llaka'a moo'immaa baraasimmaa, baxxansim sibiriix wixxitenne mat shalago'i ihukisa la'isimma sibiriixuw ika ilag lasag halata la'isimma, lam sibiriixuw woronne null sibiriix yoo'isa la'isimma.

15. Tomsew Raashinall Xigguwwa Shallagimma 13

Raashinaall xigo woo'immo xigira baxxsnsakam qoorooma daballaka'a moo'imma, raashinaall, xigguwwa 10 malaayinne fikkaaniaimma baxxansimma, raashinaal xigguwwa baxxansimma, baxxansimm mishshuwwa hincincaacha

16. Baa'yyaatawwa Wixxacha, Gudisimma Tirimma 10

Faraluwwaa giraafuwwa qananaachboha daballaka'a moo'imma, qachal akeekima, baayy-aatwwa wixxaachchaa giraafuwwa gudisimma, lambee'aanch xigo daballaka'a moo'immis, lambee'aanch keenimma lobakat ammanne siidamo keenimma siidimma, lobakat keenimm wi'xxite hanan'nekkaa woroo'inekkaa keenimma siidimma.

Mexo ihmimi saam hinkaa'nn ihukkiaa la'immo, araq ihmimi saam hinkaa'm ihukisa la'imma hanqam ihuk mishshuwwa egerako mishinne keenimma, mat ihm gadaa'i hinkaa'in ihukisa la'imma artimeetiqekaa joometiree'ika sawwituwwa awaaximma.

17. Shallago'i (mazigabs) Amajjs 4

Minaadaphph sunq begeegina awwaadoo mu'uta bitaa'immo, minaadaphph sunq annann annann mashsha'uwwinne biteesimmina sswu mu'utanne illiqimm afisamukisa, edimmikaa illiqimmikaa mahoome akeekimma.

LOSISIM QOOROOMA

Mat losano losisimmina gudieakkamokaa masakkam bax taakkoo "losisim qoorooma" te'im" "losano hincaa'immies" yimminne la'anto'okko.

Loseisim Losim woronne hawviso xa'immichchuw mat "losano losaanina danaamisa hinkid higisimmina xanoomoo yohane. Ku xa'immiechh lobakat losisaan, losa'n

lachchmann, saayykooleje manni karkulee'mm ekspertuwii, mul lachchmanni lobakat moollo'oohane, lobakat sawwitim uwamaakkko. Ihukaarem ka hoffi, guddishshanne hincaa' neena xannoomok lobakata wixaakko hog qax sawwite.

LOSA'N GUDISHA PROGRAAMA

mat galaxxamaakkko losisaanch lossanina hincaa'een illage losisoo losa'n gudish-shaa prograamma fissimm hasisookko.

Gudishshinnes prograaminnes baxoo losisaanch kichcha afoobeyyo, bax woronnem mah haw afooda'e hinkide firooda'e danaamisa la'oko. Eubikkina gudaa egerookko. Losaanom hinka koloone maso de'e la'ookko Kido losisaanch loesaa'n beyoonne galaxxamaakkohane. Gudishshinnes prograaminne baxobe'i losisaanch tunsoomm taaks'o googaanchisa kichchaa afobeesyoo la'ooyo. Baxoo baxonne woo'm amma'nat hee'oobee hikkina hawwookko. Losaanonnem ekkaa kaka yo hikkina losano awwanamoobe'iea hawwam-oko. Eehikina mat shallago losisaanch hundammanem gudimminnee prograaminnee haximm hasisookko. Losano gudisakkam amane karri woroon yo mish washa sawwim awwadooko.

Losa'n Gudisha :- Mat losisaanch losa'n gudisha fisso amana kannii woroon yo 4 lobokaa shcoto ihaako xa'mmichcha dabaroohan ihm hasisookko.

- A. Losaan losona hasakamoh maruchcho?
- B. Mahina kakeenno losamo'isina hasisukko?
- C. Losanoom hinkid ihaa hincim hasie?
- D. Losaan losanooma danaamisa losamaada'e losamukkoyda'e hinkid keenakkamo?

Losaan loeo'isaa la'oo'isaa odim haalaxx daba'llo'isa isso losa'n amaxxa losisaanch gaasaa la'm hasisookko. Mat hinchonne losaan isimm hasisokkok horoor amax wixaakkohan ihukaarem mat baxxanch amma'n gudishsh fintam ammax ihookko. Luxx darajina guduuk shallago kitaaphph woronne ammax wixatli fintamaatii hincaakko. Kukim losisaanchka luxx xa'mmichcha dabarookko. Ka xa'imminchinne maqire maroo xammichch yookko? ookkim maha? hinkamane? mahina iho baxxanch amman uwawona? yook-kok prograam xa'mmichcha. Ku awwonsaanch usheexxatina basisoo baxxanch ammane kurakkokuk losisaanchina kichane bagaan prograam'imm gudishsha dabarena xanooyyo. Eebikkina losisaanch hundem usheexxatinam finta baxxansa, mat baxxanch ammanina iho gudishshaa losaanom uwamo balla murimm hasisookko. Kuk mayyimda'e woroon yoo faraxanne la'insoomo. Ku prograam 4 haxxanch losaan mat baxxanch ammanenne losanoo losa'n amaxxa danaamiea moo'isookko. Prograamanne farar hanaani worooni kitaabam-aakkoo xigil moo'amooko. Hanaan'n xig balla mo'isoohaare wrooo'n xig yamamuballanne losaan losamookkoka moo'isookko. Koh'llishshina lux sananne xiqint 1/18 H.D.

H = Haafixx

D = Doolle

4. kifil losaan losamoka usheexxa'ri 2 beyyi l baxo hosisimi l ihukisa farai'll worone yakamaanine mo'amaako.

1
2,1,1

Progiraamanne gudukkok usherrxari 2 losan xiqimti matonne ki'isakamies sawwaka'stete. Kanni mulle pirogiraalim woronne x yakam mare'i mo'amookko. Ku mare'i losaan las daba'llamaa moo'amo balla ts'im fatanamo balla mo'ischanne.

4. Kifilina Losan Gudishsh Pirogiraama

Xiqimit 1986 H.D.

Abba'a	Sana	Maagsana	Oroba	Hamusa	Arba	Hoffa'a
	1 2-1-1	2 2-1-2	3 2-1-3	4 2-1-4	5 X	6
7	8 3-1-1-	9 3-1-2	10 3-2-1	11 3-2-2	12 3-3-1	13
14	15 3-3-2	16 3-4-1	17 3-4-2	18 3-4-3	19 3-5-1	20
21	22 3-5-2	23 3-6-1	24 3-6-2	25 3-6-3	26 3-7-1	27
28	29 3-7-2	30 X				

La'mm xa'michch losanoom mahina gudita'e xa'moo'hane. Mat losa'nn gudish gudii geeraa'll ammain sawwit yo'isa la'amaakkohana. Losisaanch lamom midaadi midaadi mo'im hasisukaarem mat baxxanch amanina ihoo lossn gudish ammanne lophaakko ssawwits issimm hasisookkok gud ama'in sawwitina ihm hasisookko. Kukim lu'x daraci kitaab-anne danaamisa moo'amaako. Losim Losisim woronnen losaani iix gag bar, qoxarimii qoccimi siidokkok lach danaam ihm ama'inamookko kuk yamamubikkina losisaanch hars'-mat bess'eka losaanch ixgaginne mullem losessna xanookko yimayyo. Losisaanch iso lobakat luch yookko. Losaanchi ix gaq baxxine siiddo lachi yinoomaars mayyims?

Elageen uwakam hewkaanon shallago losa'in uwramam hs'uk hincix qooroom, gasaka' wiixaako seera uwima, eelasoonne lobakat kobi'lisha uwima, eelasoone hincu kobi'li-shine baxamo probileemuwa uwim he'uko. Losanim sslluwa sagarine amadamisa eger-akam he'ako'o.

Kobi'li-shine eas midaax hararome siidimina

A = $\frac{1}{2}$ bh
 b = Shoto'o
 h = Ulich
 A = hararoma

Kanni hannane mo'imu formula la'saka lasage ka sawwita oosakiso kolillishuwaa losixxina iho probilsemuvi hiniccooko.

Ka googina losinsumok ts'im gudinsum losanoh hinikido shallaqq losaanch ihema xano'iss keenim hawwihonno? Ku losaanch losixxoma danaam googina siido'issa issamukyo.

Haraarima yimm mayyimma? Sas mida haraaroma siidimina uwamu formulii hinikid siidaamuko? yakam lugulm xa'imichuwina mo'isako'o googi badach be'ann. Ka duha'ina ma googi hs'ete? Losaanch haraarimika lugum wosh la'e sas midaax tira't aaggaa, formuli hinkid waarukisa la'a tirat yoo losixxa siido'isina issakam googi sooroobiim qoorooma (discovery method) yakamo. Kido'n qooroom googine losaanch hanquwi mat lobakat horoor wosha affo'isa issimm xansisookko. Soyoobum qooroom (discovery method) maihukisa la'amina kannii woroon yo kow'i lishsha hincaanomo.

Losisaanch ayi intijs'isksaa laba'annanoma edanch exxo'i seero'o ihukisa la'ee hasukosa, kanni woroon losisaanchii losaanchi isitam dabach moo'inoona.

<u>Losisaancho</u>	<u>Losaancho</u>
3+(-3) sdanchi ma uwwoo'ko?	Zero'o
5+(-5) " " " "	"
10+(-10) " " " "	"
-3sa'sina (3) maruchcho?	-3 sa'sina (3) lab ananato
-5 ontina (5) "	-5 ontina (5) labananato

10, -10 mina maruchcho? 10 negatib 10 labanana kobillshuvi intijeluwinna labanaruvi edanch siixo'in mayitoto? Intijeluwiniki labanantuwiki sdanch siixoo'i zeearoo.

Ku hanqi ayi intijeluwinna labanaruwinna hundinami barohane.

Ihukarsem ayi shallago lossix amane losisaanch soroobim qooroom (discovery method) xals's baxo hosisona yimayo.

Soroobim baxo'o hasisimii gaase araq hanq lugum lacha (facts & skills) losim hasis-o'nami ihookko. Soroobim (discovery) googgine hundi hanqane affa losage losaanch losaanch losixxuvi ogorine lossixa dabara dabara baxximi hasiso'hane kanina qarar woshi soroobim qooroom (discovery method) ihone dabaransako'ula baxximma.

Losisaanch losano losiso'amam hundam xadamo'hes hanquwi yookko. Kaninam "la'chiki lugum baxo'o" yakamoka gudine la'ishine shallago losimina shallagiumma yima, "la'chiki shole'ali kemalane, la'amo luwi la'amo be'anone" yakamane Yima. Ka hanqi ki'a

losiaanch losano hinica'o aman hundam Losaanch losani ki'im hasiachane.

Losaanch losu losano qaqlisa xado be'sa issimmina losixuwii probileemuwi uwamasko. Probileemuwi gudo'koki lossa'n horoor woshane bake'atsta. Hincitomim shole'alaa keemala ihookko. Mat horoor sawwitina baxrona bashil losixuwi uwamokko. Losiaanch ka hundam la'a lssaaqa losixuwane yo xamich hundam losan baxrena hasisobe'sa la'oko yina amaninomo. Uwwamu xam'ich hunda, kollo, te'im malleka edda losan baxrona hasisoisaa hasiscoobe'aa losana malaays la'imine amane abidada kursna xanankok losiaanch xalls.

Losa'n problemuwa baxamo amane kanni wooron yo swwaadi sawwituwa sawwitona iaiim hasisookko.

1. Probileam wooronne xa'mamukokmada's ihukissa la'ima
2. Baxakam duha la'ima
3. Dabarakan duha sawima
4. Dabasoma qoosakatesa muchsakatee baximma.
5. Sawwaako dabachikaa siidamuk mishikaa hinicitoma moo'ima.
6. Dabach hanq ihukissa la'ima.

Losaan shalla'q losano iititamisina annana annana googo moo'isim hasisohane. Mo'iaakam googuuwi mat mato wooron hinica'naamo.

- A. Losa'n mine shalla'q dabachuwwa fissiirancha qoodi'imma
- B. Losa'n minenne shalla'q wixxita ulisimma
- C. Losa'n losix mu'uta barra'mise isaimma.
- D. Losa'n minenne statistikuwi (statistical data) baa'yyata wixxa'll-amisa issimma.
- E. Mat mat shalla'q horoor wosh waruk aganna la'isimma
- F. Shallal'a'q losaan minaadabina uwwo awaado balla ballanne hechoh ogorance aago duha la'isimma. Xansko'are fotograafiuwa misiluuwa calicelas'imma.
- G. Shallago'o saayinsinea tekinoloja (science & technology) liining horoor wosh ihukisa mo'amo baa'yyantina la'issimma.

Shallago Losan Losisimina Haraimo'o Mu'utuniwa.

Losavina haraimo'o mu'utuniwa yimi losiaanch loaiseem hasso sawita afo'naa losano caa'ki ihako googine hinica'imina haraimo'o mu'utuniwa.

Losiaimina haraimo'o mu'utuniwi kanni worronea siidamoo baxnuwa barreena xanhan ihm hasisikko.

- Hanq duha hundam danamisa mo'isima hasisokko.

Losaanch iida'n sawwita danamisa ledha kawya loase'isa isiim hasieokko

- Losan dannamisa uwwanoma issohan ihiim hasisokko
- Losisaanch losisukuyi bi'iso amanee malleayys gatisohan ihiim hasisokko.

Lose'n woronne hasiso amane uwakaa losisimina hara'mmo losa'n mu'utuwwa baxo hasisim hasischane. Lobakat amane shalla'q losaninaa kifilane awwaddo losinsoom - hara'mmash losa'n mu'utuhwi saso baxtantamo. Ixxuwim soroobimma (explorator) macesakamanes moo'akamanes (Audovisual) mars'ans (symoolic) yamarmokko.. Soroobimm mu'uta yakam keenni cosi angine amadamukuyi, dabaransamukuyi, mikmika'amukuyi, annan isamukuyi mati'isamukuyi sawrix lachoba siidimina baxhosisamohane. Ixxuwim qoorke, losha, muraka'a fisakam woraqatuwa, annan jomeetire's hagalluwaa abakasuu.

Mat ooshshichch woraqatii muraakka'a fissakam woraqstuwa baxrukuyi shallago's aagena xanuklas ts'im mati'isukuyii ananiisukuyimati wo'im luuwa lam kolonse te'em Soc'i suumene baximma xanuklas ts'im kolloyyimma soc'i suumeeyyimma xaniklasee mu'u-tuwa Soroobimma baxhosisakoo yimm xansiisookko. Null googine muramma firuki woraqat Soroobiminet iho'ni wociminee la'issssna xamu be sibiriixa la'sa laishina baxhosisamulahe murama firukki woreqt mikmiko'o begaanii soroobimma mu'urissa xigamcoyoo. Film, teep, isillaayyidii chaartuwvi manesimminaas oo'imminta awwaddoo mu'uta. Losa'n kitaabuwvi annan shalla'qq maa're'wwi maa're's mu'uxi baxranchanne xigantamo.

Mu'utuwwa baxhosisima:- Mati losa'n baxtanch soroobimm laboratore'i iheena xanookkok yo mu'utuwwa baxhosisakan lachchiinatts. Losaan Lachchi billinne mu'utuwwa ki'isamoobee'issaa dabaransamooobee'issa losisaanch swonsukuy hasiso mu'utine baxnuk y losaan soroobaamo 'isaa La'im hasiso qaroomma lagesna xantamoo. Losaan baxhosisamona hasisoo mu'utuwvi oosi umpurinee /age/ sawwiri qooxoo'nni qoodamookko. Hoffi kifi'el qooxo'nni yo losaan lobakat ammane soroobim mu'utuwwa baxhosisima do'llamoochane, Bhannii shqitu'unyye matammars soroobimminee moo'akam mu'utine baxseena xantamo. Lab kifilluwanne mars'e mu'utuwwa lobakatamaane baxhosisseena xantamo. Mat soroobim losa'n beyyone losaaro maullame fstatkii xansissooyyo. Losisaanch soroobim laaboretores'ina horoor awwonsaanch ihubikkina losaan soroobbona hasamoo awaado losisona hasamo mu'utuwwa gaasa gudisimm hasisookko. Laaborator woronne Losaan xamichchuwinne awwonsukuy hasamo slsk afimina awaado hasisukki annam googuwwa awwoonimii gudisimii hasisookko. Lobakat losisaan mat-mat xamichchina dabarakam dabachehhang ihukkosaa bagaan hitkagooginne dabachchoom siidamida'e losaaro aq amane awwonamocco. Losan danam misha uwweena xannokok Losisaanch danamisa gudaa losaaro hasakan elea awwonisimm egeramoochan ihubikina yocki kee'maall awwonsa la'm hasisookko. Losisa'an awwonisuwi woronne losisaan awaado hasisameena xamamookki mat-mati mu'utuwvi kitaabamokko. Ihona bagaan losisaan ga'q gudishaha isamaa e'lloq hegeego siidamoo mu'utuwwa baxhosisaa e'llaakoo misha siidim xansiso'isa La'im hasisookko.

Luxx qoore'oona (1-6 baxxanchchane) shalla'q losano losisimina awaadam haramash mu'utuwvi fintiim horoor woshsha.

Wixxite Loeisimmina usi, kini, boosil, baakeel, baalle'e buyyi, kitaabuwi, ireeas, kibirituuwi, annan wi'xxitt misiluuwi bara'mookko.

Sala'maa Qarboma Losisimina

Qaroomeshii salaa'im mare'si kitaabamuk annan 3x3 saantmeetir ihaakoo woraqattuwwa hasisokko. + - x + mare'si Fikkaansimmikkii baxxanseimmikkii kululet chaarttuwwa,

Xiguguwwaa Xigakamoa

Abaakas, 0-9 afeeb'si kitaabamuk hoffokki loe woraqattuwwa (10,15) saantimeetiraa 3x3 saantimeetira annan woraqattuwwanne xiqq bik xals'i kitaabmukkoka) Gesija kitaabamuk xiqq bikkuwwa amadaakkko goortan chartaa, xigguwwaa, hssgego eiddamo minneewwa, xi'q charta 1-100 be'e Laattiin fidalins kitaabamuk chartaa annan ogorine woraqattuwwi muraka'a flesakko'o woraqattuwwa qqlaa'im woroomme agisimmimme deereerimminne sibiriixxuwwa loeieimmina hara mmokoo) xi'q ogor, sdim lugum, faralluwwim Tommat beyonne karamakko bikuwi eibirixxuwii $\frac{1}{4}, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{6}, \frac{1}{8}$ kitaabamuk annan woraqattuwwi, fikkaanisim lugum ohart guddisimmimme xigobo xigguwwa losisimmina xansisokko.

Tako Farara

$$(2+3) 3 = (2x3)+(3x3)$$

Ku farar fikkaanieim edimm sillstane yokki binaachhaalo'o moo'isookko.

Jomsetire'e Loeisimmina

- Fatillawwa, minoanmuwwa, xabaako lsgguwwa, xabsenii bogitom yoo annann ihaakko luchcho.
 - misma'll boorda
 - Annan ihaakko hagar lastikkuwwa
 - Shibo'insee woraqatinasee annan ihaakko luciness baxammukk annann piles'nn misilluwwa, jomeetre's hagalluwwa, ku bagalluww sas midaaxehi, rektaa-angilehi, kulullesahi odim mullkkenniehi ihena xanokko.
 - Gesjl woraqatii te'im mulluwewii baxammukk waqaabuxi mieil yoo mu'utte-uwwa, Kobi'llishina, kona, kubaa, praamida, eiliudara, mulbs'uwwa, quknqseuwwa, xasa'a.....
 - Milleen mieilluwwa baximmina Hara'immo annan ihaakko muta, kompaasa, tirotiraktora, stiskiweera,.....

KENIM MU'UT LOSISIMINA

Itophphe'i diimma'x tamunneuwwa, bixe noottuwwa, woraqattuwii baxamu leel diinate, mat meetira, sco'lli suum meetira ihaakko leegguwua, sholle'al haqii baxamo guurisaanchcho, mat meetir ogor fiseaanchcho, 3x3 s.m. kardduwua (haraaroma losismina hara'immokkoka), 54 s.m. ihaakko takitaam woraqsta, l letir xarmuza, kol leetir xarmuza, 50 s.m. ogora fissaancho Mullken - magasa, biruusha, woraqax marfee, caraq woraqata

KEENIMMA

Losisim - losim woronme losaan li'ine hund ammanem la'im basisokko. Losan hinka darajii ki'a hink daraja afaate? li'ink kol Hink beyyo afaate? kakkeeno labo xa'immimma dabarinna xanakkammokkeenim mu'utinnetta. Lobakat ammane losa'nn minenne awaam keenim mu'utii mat fatanaa. Ka mu'uti hananxa'nnu xa'imanchha dabalona basisulahi danaamisa egeriminnee muccurominnee gudisimma basisokko.

Mat losisaanchoh losanchoh xanooqaxa keno fatanaa gudisimminne, fatanimmina, shuqurid, siixo'e feeriminnee kitaabimmina lobakst daraja higisokko. Anan marone lophphaakko egeirim gudisha issakkobela fatan yakko'slela afooyyo. Ebikkina gudisimmi ki'isa misha kitaabimma afebe'e yoo darajana losieanch sawim hasiso woeħħha baa'iyxaatimma iitinommo. Fatana gudisim ammanekanti wroon yoo woeħħha xadim hasisoyyoo.

- fata'nn eawwitte
- feta'nn amaxxa
- fata'nn hincite

Fatana uwwakkam ammane hasiso disipili'in ihu belas kennu hasisukkok keenamo'nn gatookko. Kukim feta'nn ama'inisima beyo hoorena xanu bikkina kannonne qorrakko egerim hasisokko.

Fatan uwwamaa lasage mih saaraayyim hasisokkane. Losaa'n li'u kinka kolsone ihakiss la'inne gudisimma xandimma fata'nn misha saaraayyim hasisokko.
Ebikkinam wroon yoo xa'imicha dabarim hasisokko.

- ku fatan eawwakko elela aphphieaħħazzu?
- Ku fatan sholle'alfani kee'immalleaf?
- Hinkka xalimħas kee'immukkot? mahina kee'immukko?
- Hinkka xalimħas sholle'ukkot? mahina sholle'ukko?
- Hinkka xalimħas losaan ee'innimane ubbusukkot? mahina?
- Hincitinne, amaxxinee sawwittinnej moo'isu hongi maruwwa? hinkid exisamokko?

Kakeno kakeno labo xa'mmichoha danarimminne la'imm beyyonne loea'nn seeranne uwank "measurement and evaluation" yamamaa kitaabamukkoka qanannas'imm hasisockko. Fata'nn mish gudaahii tiramahii lasage, mish hasamo ammane awwaaxrimmina xansiso'isa danaamise kitaabaka'a amadim hasisockko.

Kanni odim losisaanchohi losaa'inn xarimaa ix baxo keena moo'imm xals iho'nn taamasso mu'utam moo'imm hasisockko. Kukkiim loea'nn seera moo'imm issockko. Ebikkina losisaan loesa'nn seera moo'ama axisamo luwwi yoharee asse'amuka loss'iim li'inina lophphaako luwva issamukkiss xigamokko.